

Oltul - Octavian Goga

Poezia "Oltul" a fost publicata initial in 1904 in revista "Luceafarul", pentru ca in 1905 sa apara si in volumul de debut "Poezie". Pornind de la personificarea Oltului, Octavian Goga realizeaza in atmosfera rascolitoare specifica operei sale o antiteza intre grandoearea istoriei umilinta prezentului.

Titu Maiorescu afirma: "Oltul personifica amintirea trecutului, umilinta prezentului si razbunarea viitorului." In prima strofa se subliniaza ideea ca inca din zorii istoriei nationale s-a infaptuit sacra nuntire dintre Olt si neamul romanesc; iar de atunci existenta lor a curs mereu impreuna la bine si la rau. Simbolul nuntii subliniaza identitatea dintre rau si acest popor, contopire asezata in lumina cartilor sfinte.

In strofele II, III si IV, printr-o avalansa de metafore in care se impletesc tonalitati religioase si tonalitati doinei populare de jale, poetul nuanteaza aceasta idee a contopirii dintre Olt si romani. Oltul a devenit o "cetatie" care adaposteste cantecul, visele, lacrimile, dorurile unui intrg neam ce-si poarta in tacere suferinta, dar si speranta. In unda Oltului se pastreaza visul acestui neam de a-si ridica intr-o zi glasul intr-o strigare de sarbatoare.

In strofele V, VI si VII, in care se foloseste cu precadere imperfectul povestirii, este evocata in tonalitati de cronica, dar si de legenda, intreaga maretie a trecutului. Infratit cu "feciorii mandrei Cosanzene", Oltul a zdrobit orgoliul cuceritor si a reusit sa rupa lanturile tuturor asupririlor. In ultimele strofe, se revine la prezentul verbal si intr-o tonalitate rascolitoare se subliniaza durerea unui neam pentru care clipa prezenta inseamna numai umilinta. Din grandoearea trecutului a ramas numai amintirea, iar din cantecul de biruinta a ramas numai un geamat surd.

Ultima strofa contine intreaga disperare a romanilor care, cu ultima lor forta, cer Oltului o razbunare apocaliptica. George Calinescu afirma: "Ca la lectura blestemelor si a profetiilor din Biblie, oricine se simte cutremurat de vestirea unor razbunari fara nume." Tonalitatea de patos a poeziei se realizeaza prin suita de metafore, prin impletirea lexicului religios cu lexicul arhaic clar, prin apelativele adresate Oltului, precum si prin ecourile stinse, de jale, ale iambilor.